

hade då utplånat sista spåren af revolutionen i Frankrike; men denna revolution syntes färdig att föda nya olyckor. Monarkernas skyldighet var då, och deras beslut blef, att hindra, att icke från samma håll samma storm skulle komma för tredje gången och härja Europa.

Imidlertid, likasom det ej varit nog med den oro, Frankrikes tillstånd väckt och ännu väcker, likasom regeringarne och folken haft för litet af övisheter, som sväva öfver deras framtid; måste det ondas genius välja en ny skådeplats, måste Spanien i sin tour hembära honom ett rysligt offer. Revolutionen har då ombytt plats; men Monarkernas pligter kunna ej hafva ombytt natur, och uprorets magt är icke mindre fruktansvärd i Spanien, än den varit i Frankrike.

Sälunda kunde H. M., i öfverensstämmelse med sina allierade, icke annat än önska att se Halfön, likasom dess ultramarinska provinser, få en styrelseform, hvilken H. M. anser såsom den ende, som ännu kan berättiga till något hopp uti detta olyckornas tidehvarf; men, i kraft af sina förbindelser af d. 3—15 Nov. 1818, skulle H. M. på det högsta ogilla de revolutionära medel, som blifvit satta i verksamhet för att gifva Spanien nya institutioner. Sådan är den dubbla idé, som sinnes utvecklad i närlagde svar, som Ryska Cabinettet, på H. Kejsarl. M:s befallning, gifvit Chev. de Zea. Kejsaren tvillar icke, att ju Dess höga allierade gilla innehållet och kan hända redan afgifvit dylika förklaringar till Spanska hofvet. Samma tänkesätt kunna verkligen hafva ingifvit dem samma språk; och öfvertygade med H. M., att brottet aldrig burit annat än oreña frukter; halva de utan tvifvel med Honor begråtit det brott, som nu besläckat Spaniens annaler. Vi uprepa, detta brott är begråtanvärdt. Det är så för Halfön, det är så för Europa; och Spanska nationen är nu skyldig båda hemisferernas folk exemplet af en ånger- och försoningsact. Ända till dess skall hon, såsom ett bedröfligt föremål för deras oro, ej kunna annat än injaga dem fruktan för smittan af dess olyckor. Eller kan man, midt ibland dessa olycksämnen och då så många grunder förena sig att bedröfva de samma vännerna till folkens lycka, kan man ännu vänta sig en bättre framtid? Finnes rågot klokt och uprättande steg, som kan försona Spanien med sig sjelft, likasom med de öfriga Europeiska magterna?

Vi våga icke bejaka det, ty erfarenheten har lärt oss att nästan alltid såsom en illusion betrakta hoppet om en lycklig händelse; men om man förtrodde sig åt de beräkningar, dem det egna

interesses synes böra utpeka, om man finge antaga, att Cortes förstode sin egen räddning; så kunde man tro, att de skulle skynda att genom ett högtidligt steg förstöra allt det brottsliga i omständigheterna vid styrelseförändringen i Spanien. Cortes's intresse är här det samma med hela Europas. Den förvillade soldatesken, som skyddat dem, kan i morgon förfölja dem; och deras första pligt emot monarken, emot Spanien, emot sig sjelfva, synes vara att visa, det de aldrig skola gå in på att förklara insurrectionen laglig. Förhoppningar i detta hänseende skulle således icke synas alldeles ogrundade. Imidlertid är Kejsaren långt ifrån att hysa dem; och om Han antog möjligheten af en så lycklig utgång, skulle Han grunda den på den enstämmighet, som komme att visa sig i de närmste Europeiske magternas tanka om den act, hvarmed Spanska folkets representanter utmärkte öppnandet af sina öfverläggningar. Denna enstämmighet, alltid så mäktig, då den tager karakteren af ett oåterkalleligt factum, skulle kanske öfvertyga de viktigaste medlemmarna af H. Catholska M:s ministere, och de allierade hofven skulle synas hafva ett lätt medel att gifva sitt språk denna imponanta enhet.

Deras Ministrar i Frankrike hafva ända till denna dag i deras namn underhandlat med det Spanska hofvets fullmäktig. Skulle de icke nu kunna gemensamt lemna honom del af de anmärkningar, hvaraf kort öfversigt följer, och som skulle påminna Spanska regeringen om de allierade magternas förhållande och politiska tänkesätt?

Monarkerne, skulle de fem Ministrarne säga, hafva ej upphört att önska Spaniens väl. De skola alltid önska det. De hafva önskat, att i Europa, likasom i Amerika, institutioner, enliga med bildningens framsteg och tidens kraf, måtte bereda hela Spanska folket lång fred och sällhet. De önska det lika ännu. De hafva önskat, att dessa institutioner måtte blifva en sann välgärning, genom det lagliga sätt, hvarpå de blifvit införda. Detta önska de ännu.

Af denna sista anmärkning skulle H. Chatol. M:s Ministrar sluta, med hvilken känsla af bedröfvelse och smärta de allierade erfarit händelsen d. 8 Mars och dem som föregått. Enligt deras tanka fordrar Spaniens räddning, äfvensom Europas väl, att detta brott desavoueras, denna fläck af tvås, denna scandal utplånas. Äran af en sådan upprättelse synes tillkomma Cortes. Mätte de beklaga och högt ogilla det medel, som är användt, för att grunda ett nytt regeringsätt i deras fädernesland; mätte de, under det de uprätta en för-

ständigt constitutionel regeringsform, stifta de strängaste lagar mot upröret och revolutionen. Då, och endast då, kunna de allierade cabinetterna underhålla vänskapliga och förtroliga relationer med Spanien.

Utvvecklade i öfverensstämmelse af de fem hofvens ombud, skulle dessa anmärkningar ifrån denna stånd visa Spanska Ministern det uppförande, som de allierade regeringarne ämnade vidtaga, i fall följderna af d. 8 Mars skulle förlänga anarkiens oro i Spanien. Om dessa råd höras, om Cortes, i nationens namn, hembära sin Konung en gård af undergifvenhet, om de lyckas att på varaktiga grunder ställa Spaniens lugn och freden i Södra Amerika; så skall revolutionen vara besegrad, i samma ögonblick hon trodde sig vinna en triumf. — Om deremot de kanske alltför grundade farhågorna besannades, så hade åtminstone de fem hofven uppfyllt en helig pligt; åtminstone hade ett nytt factum utmärkt Europeiska förbundets grundsatsar och ändamål, visat dess verksamhet.

Kejsaren väntar från hofven i Wien, London, Berlin och Paris svar på de communicationer, Dess Cabinet i detta afseende gör dem, och underrättar dem, att denna memoire är den instruction, som H. M. låter afgå till alla sina Ministrar, i afseende på Spanska ärenderna.

Neapel. Här är stilla, och allt synes återgå till det gamla under Joachim; t. ex. arméens reglemente har blifvit det samma som då.

Då Gouverneuren i Palermo flydde, tillsatte han en regering på ön, bestående af Furst Villafranca, (Minister under Bentinks constitution), Marskalk R. Settimo, G. Bonnano (Praepositus i Palermo), Marq. di Raddusa, Öfverste Requisens, D. Gins, Tortorini. Lugnet skall vara återställt. En not till diplomatiska corpsen i Neapel har förklarar, att om ock pluraliteten på Sicilien fordrar en constitution, olik med den Spanska, vore folket dock för den nuvarande Konungen. Detta tros dock vara osäkert. Kronprinsen är älskad på Sicilien och skall redan sändt dit ett ombud, att försäkra invånarne, det de skola få en constitution, sådan som pluraliteten önskar den. En delning af de båda rikena skall redan hafva varit påtänkt af nuvarande Konungen, som alltid mer älskat sin andra son Leopold, Prins af Salerno, än Hert, af Calabrien, och ämnat Neapel åt den förra, men endast Sicilien åt den sednare. Immed-

lertid har denne varit i båda rikena lika mycket älskad, som den förra var det föga.

Ifrån Frankrike berättas ännu, att General Campana står i spitsen för en anti-revolutionär armée, utgifvit manifest o. s. v.

Norra Italien. Påfven skall hafva begärt Österrikisk hjälp till att skydda Benevento och Pontecorvo. Gen. Bianchi säges komma att gå till Romagna med 20,000 man, sedan Romerska hofvet verkligen begärt hjälptruppar af det Österrikiska. I Rom fruktades häftigt en revolution. Man hade flera nätter sett signal-elddar på bergen. Säkert lär vara, att 30,000 man Österrikiska truppar gå till Lombardiet, så att hela militärstyrkan, med hvad där förut finnes, går till mer än 60,000. Man talar om Prins Philip af Hessen Homburg, såsom ämnad till befälhafvare för de till Italien gående truppar.

Spanien. D. 26 Julii afgaf finans-utskottet sitt betänkande om de under de sista sex månader meddelta privilegier på utförsel af säd och mjöl. Blotta ordet privilegium väckte mummel. Grefve Torreno liknade Spanien vid ett utplundrad hus, hvars lilla qvarlätenskap utsögs af privilegier. "Det är godt," tillade han, "att folket lär känna missbruket från den gamla regeringen, hvilka voro skickliga att föra det till fullkomligt förderl. D. Vittorica ville, att man skulle hålla sig till de fordna Ministrarna. Quiroga invände: "man bör snare tacka dem, då nationen bör tillskrifva dem sin frihet; ty om de icke tillåtit sig så stora oegligheter, hade folket aldrig vaknat ur sin villfarelse." Nästan enhälligt beslöts privilegiernas afskaffande.

Kring Valladolid ströfvar en hop anti-constitutionella, under anförande af Presten Morino. I Galicien däremot är all fruktan för Apostoliska juntan försvunnen. Öfverste Espinosa hade på en triumfvagn intågat i Santiago och ålagt Dom-Capitlet en pligt af 20,000, Erkebiskopen af 10,000 Pesos. Milicen hemförlofvades och fälttåget, som räckt en dag, var slutadt. Contra-revolutionärerernas Chefer hade sjöledes flytt till Portugal.

England. Skattkammars-lorderne hafva beslutit, att Danska, Svenska, Norska och Finska Skeppsägare och sjöfolk få från London, Boston, Hull, Stockton och Newcastle tullfritt utföra Engelska manufacturvaror för eget bruk, till ett värde af 5 Pund hvar person.

STOCKHOLMS COURIER

Måndagen den 28 Augusti.

Sine ira, studio et metu.

Till Allmänheten.

Red., som är skyldig allmänheten den största tacksamhet, för den välvilja och öfverseende, hvarmed Red.s bemödande blifvit emottagna, kan icke underlåta att förklara sig öfver ett ämne, hvilket på det närmaste rör Red. Man har nemligen erfarit någon yttring af missnöje med vissa i denna tidning införda artiklars längd och allt för allvarsamma natur; och man anser sig derföre skyldig till redogörelse i detta afseende.

Red. förklarade genast, och hoppas sig hafva allt jemnt visat, att dess syftemål varit att behandla de för samhället viktigaste ämnen, hvilka fallit i dess hand. Jollret och smädelsen har Red. sorgfälligt sökt undvika, ehuru väl man funnit, att dessa båda ämnen göra lycka och gifva credit, då deremot den allvarliga undersökningen ofta ennuyerar; och det kanske mest af den orsak, att en sådan undersökning måste blifva vidlyftigare, än en enstaka lustig tanka, utförd i ett lekande språk. Man vill genomgå de hufvudsakligaste ämnen, hvaruti Red. förmodar dess afhandlingar hafva ådragit sig förebråelsen för vidlyftighet.

Förstå rummet intager utan tvifvel *Lagfarenheten*. Då ett land har fred och lagstiftande magten icke är tillsamman,

lärer föga något ämne finnas, som mera förtjenar medborgarens upmärksamhet, än undersökningen om gången af dess lagskipning, af lagarnas tillämpning. Hvad kan vara af större, allmännare interesse, än att känna, huru lagarne efterlefvas, om oskulden skyddas och våldsverkaren straffas, om den fattige njuter lika trygghet med den rike, privatmannen med embetsmannen? Att en sådan undersökning blifver vidlyftig, vill icke säga annat, än att hon blifver fullständig. Sammandrag i rättegångar äro farligare än i någon ting annat. Berättelsen, om hvad i ett mål blifvit gjordt och sagdt, måste alltid få en anstrykning af den berättandes eget tänkesätt, och berättiga parten till klagan öfver våld, oärlighet och smädelse, då deremot han måste erkänna sig vara ärligt behandlad, om hans egna ord anföras. Härtill kommer, att allmänheten icke kan få klart begrepp om målet, då parter och embetsmän icke sjelfve framträda och måla sig i sina ord. Red. har derföre tagit som maxime: antingen ingen lagfarenhet, eller ock fullständig, och har icke misströstat, att ju någon läsare skulle hålla Red. räkning derför. I utländska tidningar ser man ju dagligen intressanta rättegångar i den största möjliga fullständighet; och det påstås, att just för dessa artiklar de flesta läsare hålla sig tidningarna. Rättsvisans skipande är i ett fritt

land medborgarens största angelägenhet, och man vet värdera den fördelen att kunna vara närvarande vid Domstolarne, utan att behöfva resa ur sitt rum. Man vet, att rättvisa utan offentlighet är föga att påräkna. Om, i det till namnet fria Sverige, lagen ännu icke blifvit, hvad han bör vara, en beskyddare och hämnare, lika högt uppsatt öfver den högste som öfver den lägste i samhället; så kommer det deraf, att folket icke nog kunnat interessera sig för detta sitt palladium. Kanske bedrog sig Red., då den trodde allmänheten interessera sig för sin viktigaste angelägenhet; men säkert bedrog Red. sig icke i den öfvertygelsen, att *lagens handhafvande är just denna angelägenhet.*

Bland de första ämnen, Red. kom att behandla, var *Kyrkolagfarenhet*. Den som trott, att Red. gått in i polemik om theologiska dogmer, den har antingen icke läsit eller icke förstått nämnde artikel. Frågan var om ingen ting mindre, än vår tankefrihet i religions-ämnena; och att denna frihet är moder till all annan frihet, det visar alla tiders historia. Våra visa fäder hade funnit detta och genom lag tryggt denna tankefrihet. Om lagen var glömd; om oriktiga auctoriteter tillskansat sig domsrätt i religions-mål; om således hela den herrliga frihetsbyggnaden, som vi ärfva af stora förfäder, lopp fara att i sina grundvalar undergrävas; så tror Red. ännu, att ämnet varit nog viktigt, för att ursäkta vida större vidlyftighet, än den Red. någonsin tillåtit sig, ja att ursäkta, om en tidningsutgivare ett helt år icke fyllt sitt blad med annat, i fall allmänna upmärksamheten blifvit någorlunda väckt och det farliga tilltaget till någon grad motadt. Man bör icke undra, att ämnet icke kunnat blifva så roande, som anecdoter eller pasquiller; och för den, som söker sådant, har Red.

icke skrifvit, aldraminst i Kyrkolagfarenheten. Det finnas länder, där afhandlingar i medborgerliga ämnen, af mindre vikt, men både af vida flinthårdare natur och ojemnförligt större vidlyftighet, begärligt läsas, man skulle kunna säga slukas.

Näst sättet, huru rättvisan handhafves, kommer sättet, huru allmänna ekonomiska ämnen behandlas. Red. har sökt följa det. En viktig fråga, som nu sysselsätter alla regeringar, alla lagstiftningar och alla tänkande män i hela Europa, nemligen frågan om handelsfrihet, hade äfven här i Sverige blifvit väckt. Både de, som försvara, och de, som fördöma handels tvånget, komma deruti öfverens, att staternas ekonomiska väl eller ve beror på dess afgörande. Om en dylik fråga något längre än på en kort stund sysselsatt en publicist, synes sådant böra honom förlåtas. Den, som hisnar för längden af en recension i ett sådant ämne, intresserar sig icke för ämnet och skulle lika litet uppbyggas af en kort recension, som af en lång, så vida han icke tycker, att den förra ser litet snyggare ut på papperet. Men den, som gjort sig klart begrepp om frågans vikt, han finner, att om ett dylikt ämne någonsin skall vidröras, bör det icke ske förhastadt, utan efter en tämligen mogen undersökning; och om författaren behåller undersökningen inom sig själf, och meddelar läsaren blotta resultatet, kan sådant visserligen vara godt, ifall man icke vill bibringa läsaren öfvertygelse i ämnet, utan blott underrättelse, om hvad man tänker.

Samma anmärkning gäller om de öfriga stats-ekonomiska ämnen, Red. företagit sig att undersöka, t. ex. Svenska skjut-inrättningen, om hvilken aldrig nog kan sägas, till dess öfvertygelse om möjligheten och nödvändigheten af en förändring deribibringas allmänheten.

Näringsfriheten blef stadgad genom lag, på samma gång då constitutionen antogs; men lagen glömdes eller, ännu värre, föraktades. Red. ansåg sig icke kunna upptäcka ett viktigare ämne än detta. Nationen suckade efter frihet; man bevisade theoretiskt, att den är nödvändig, att den är rättvis, att den är enda räddningen för det inre ekonomiska välståndet — man bevisade allt detta, man stridde mot den förfärliga draken, som i sekler legat på skatten — och mången påminde sig icke, att han redan var besegrad. Det var blott hans skugga, hvarmed egennyttnan ännu skrämde den okunnige. Att då visa nationen detta, att upmana henne till redan existerande rättigheters försvar, i stället för strid till deras eröfrande, detta ansåg Red. af högsta vigt, och ådagalade därför först olagligheten af det ännu fortfarande tvånget; men trodde sig tillika böra visa, huru grundad i allt förnuft lagen var, och huru orimligt den förfor, som sökte försvara tvånget. Detta var nödvändigt, emedan fråga blifvit väckt (om ock på orätt väg) om dess återinförande. Att angripa ett system, skyddadt af seklers vana och en mächtig egennytta, fordrade mer än några rader.

De afhandlingar i allmänna ämnen och om allmänna sanningar, som influtit, hafva alltid rört icke blott sådant, hvari medborgaren i hvarje stat bör stadga en öfvertygelse, utan egentligen sådant, som närmare kunnat hänföras till Sveriges enskilda interesse. Lika litet som Red. kan fälla något omdöme om afhandlingarnas godhet, lika tryggt kan Red. säga, att ämnena varit af det högsta medborgliga interesse.

En anmärkning har ej undfallit Red. Det skulle nemligen kunna hända, att de samma vidlyftigare afhandlingar, som icke behaga, då de inslyta i en tidning och således ofta måste albrytas, skulle benägnare

uptagas i en tidskrift eller under någon annan form, då de kunde fås hela. Riktigheten häraf nekas icke; men saken torde, vid närmare betraktande, icke finnas vara af så synnerlig vigt. Olägenheten upväges kanske af den fördelen, en tidning har framför en tidskrift, att kunna gifva dagens nyheter. Den sednares företråde, i afseende på längre afhandlingar, försvinner, i fall läsaren, då han i tidningen ser en sådan afbruten, lemnar läsningen deraf, tills han får se den slutad. Detta är en utväg, som ofta blifvit med fördel brukad.

Tidens Lexicon.

Den som ser denna tidens fallenhet för förändringar, och icke så noga betänkt, hvad som fins att förändra, han faller i förvåning öfver nyhetsanda, i fasa för *demagogische Umtriebe* och studentspektakel, i bitterhet öfver upfostringssättet, och slutligen i förbannelser öfver hela tidehvarvet. Men vi tro, att människan icke nu förändrat natur mot fordom, och att orsakerna till den besynnerliga orolighetsandan ligga, icke hos de oroliga, utan hos hela det förut följda politiska systemet; och det icke ens så mycket i fråga om regeringssätten, som fastmer om de teorier, som regeringarne, vare sig fria eller despotiska, liberala eller illiberala, kraftfulla eller svaga, följt i sin styrelse. Dessa teorier hafva varit enahanda, utan afseende på regeringssättens och regeringarnes olikhet. Det är *tiden*, det förfärliga odjuret, som går öfver vatten och land, öfver fattiga och rika, öfver despoter och demagoger, och fört dem till samma mål, utan att de vetat det. Ludvig XVI och Frederic II, Catharina och Pitt gingo till samma mål; Engelska parlamentets beslut och Franska Kungarnes

Ordonnancer buro samma anda; Sveriges Ständer på 40, 50 och 60:tal och Ali Pascha i Egypten hafva svurit på samma trosbekännelse; Napoleon tillbad samma afgudar, som hans hätskaste fiender. Vore frågan blott om några fel i en styrelseform på ett eller annat ställe; så kunde sådant frambringa en skakning *der*, men lemna det öfriga Europa i fred. Men nu går ett rop från Östan till Vestan; nu är hela Europa försänkt i nöd och missnöje; nu röjer sig en, ehuru ofta outredd, känsla af vedervilja mot bestående former. Europa, likasom en sjuk på sin säng, vänder sig från den ena sidan på den andra, utan att finna någon lisa. Fria constitutioner, som erkänna mänsklighetens stora allmänna rättigheter och öppna fältet för mänskliga förnögenheterna, de äro visserligen oundvikliga, för att någonsin bereda möjligheten för en bättre politik och dess bibehållande; men de äro dock icke mer än en förberedelse. Äfven om hela Europa hade de främste statsförfattningar, men den i 14:de och 15:de seklet upfunna politikens grundsatser bibehölles (såsom vi sett det ske, åtminstone till största delen, äfven i de bäst konstituerade stater); så skulle samma oro, samma känsla af obehag hänga kvar.

Det stora onda ligger i ett oriktigt lexicon, som vunnit insteg och sanction öfver hela Europa. De viktigaste ord hafva fått en förvänd bemärkelse; och det kommer att kosta kanske tårar och blod, innan den grammaticaliska oredan häfves.

Statens välstånd betydde möjligheten att indrifva stora skatter, och man beräknade välståndet efter dessas storlek. Derröre ansågos de länder för äldra rikast och lyckligast, som bestodo af berg, hvilka hyste metaller inom sig, lika godt om de voro alldeles torra utanpå. Hade staten icke metallberg, så sträfvade man att er-

sätta bristen genom införsel af metaller. All odling, alla slöjder dreivos, icke för att skaffa statens invånare ett gladare lif och mera bekvämligheter, utan endast och allenast för att kunna *exportera* varor och *importera* silfver. Folkökningen beforderades, för att skaffa flera händer att arbeta på exportvaror, och flera recruter att spendera på krig. En Furste i Tyskland visade ju exemplet på export af folk, för att draga in penningar i landet. Om andra icke brukade denna industri, var det derföre att de behöfde varan till sin egen luxe — ty så ansågos arméer.

Statens ära betydde detsamma som mången mans ära, att nemligen ingen kände dess skam. Att allt gick illa, att enskilda förtrycktes och plundrades, att rättvisan värdades, att statens ressurcer förstördes på onyttiga eller skadliga spel — allt detta betydde ingen ting; men att sådant ömtalades, det rörde statens ära. Om folket hemma svältade ihjäl, det var ingen skam; men om en minister vid ett främmande hof icke kunde ge nog brillanta soupéer, det rörde statens ära. Om denne var en dum och nedrig varelse, sådant betydde ingen ting; men om han var ofrälse, så led statens ära. Om de af statens värf helgade personer brukades till spioneri och lönmord, det skadade icke; men om de läto taga högra handen af sig, om de glömde att sätta på sig hatten vid en audience, så hade de försummat statens ära.

Patriotism hade förlorat hela sin gamla grofva betydelse. Man var dock icke derföre mindre patriot. Man offrade väl icke lifvet för den toma idéen fädernesland; men man sjöng patriotiska sånger. Steg man fram med oförlärad panna och talade sanning mot förtryck och orättvisa, så var man förrädare och hemligt besoldad af statens fiender. Men sjöng man lofsånger till allt

hvad som skedde på vederbörlig befallning, så var man patriot. Vågade man motarbete förvända principer, som grundlade allmänt elände, så var man en narr, en nyhetskrämare och revolutionär. Men gaf man medaljer och silfverskedar vid enskilda obetydliga fall, så var man patriot. Och för att slutligen sätta kronan på sin patriotism, borde man gå i hemväld klädning. Då fick man fritt förakta lagar och medborgare, så mycket man ville.

Diplomat var ett ganska underligt djur. Om det enfaldiga förståndet skolat döma till en sådan mans bestämmelse efter hvad man dagligen såg och hörde, så hade man kunnat falla på den tanken, att hvarken hufvud eller kunskaper fordrades dertill; ty på många ställen har man likasom tyckt sig se ynglingar tälla i enfald och oduglighet, för att komma in på den diplomatiska banan. Men detta måtte hafva varit ett bedrägligt sken; diplomaters vishet är ju så stor, att den oinvigda hopen icke ens förstår deras språk. Huru ofta har man icke läsit kabinetters så kallade *förklarings*, hvarur man icke fått en enda klar idé om meningen, utan tvertom blifvit likasom yr i hufvudet och icke kunnat utreda, hvarthän förklaringen syftat. Man förebrår filosofiens språk att vara mörkt; kanske var det filosfi, som herskade i Kabinetterna. Så mycket är åtminstone säkert, att deras producter fullkomligt liknade de gamla oraklernas utsagor, i det de kunde tydas huru man behagade, sedan man sett utgången och funnit, hvilken tydning varit den beqvämaste. — Tystlåtenhet var en stor egenskap hos en den tidens diplomat. Om en Fürste fått tandverk, så skulle hans Ambassadörer vid främmande hof noga förtiga denna statshemlighet, till dess de fått befallning att *declarera* henne. Diplomaternas hemlighetssjuka kommer af samma

källa, som ordens-hemligheter. Mängden tror, att stora hemligheter finnas, derlöse att småsaker göras dertill. — Om en underhandling var å färde, så borde noga föreskrifvas fullmäktigen, huru länge han skulle insistera på den eller den punkten, huru länge han skulle neka sig hafva fullmagt att estergifva deri. Om t. ex. en dag, fyra timmar och fem minuter voro föreskrifna, så borde han icke våga cedera, efter en dag, fyra timmar och fyra minuter o. s. v. Detta kallades att förstå tiden; men att förstå den så kallade tidens anda och människorna, det var föga nödigt.

Ju mera hemlighetsfull och invicklad den Europeiska diplomatiken varit någon viss tid, desto säkrare kan man vara, att Europa på samma tid varit rutten och sjuk. Den svage tror sig stark endast genom förbund med en mängd lika svaga; men han misstror äfven sina bundsförvandter, och konsten att underhandla med en så kallad vän blir lika svår, som att underhandla med en fiende. Diplomaten blir trassel och list, till dess någon hjelte stiger fram och hjälper de fina diplomaterna att afhugga deras trassliga knutar.

Statsman, Minister hade vidsträcktare bemärkelse och betydde ej blott den, som styrde statens förhållande till andra stater, utan äfven den, som ledde dess inre ärenden. Detta var ett temligen lätt yrke i despotiska stater. Hufvudknuten var der att fånga och bibehålla despotens gunst; allt annat gaf sig sedermera lätt; hvad folket tänkte, suckade och led, betydde ingenting och gick icke in i kalkylen, blott man kunde stänga tankarna, lidandet och suckarna från monarkens ögon och öron. Kreaturs- och spioneri-systemet gjorde äfven detta möjligt. Men i constitutionella stater var yrket litet svårare. Det fordrade finhet och människokännedom. Statmännen der hade väl i all-

mänhet icke mera ömhet för folket, eller försakelse; men det, som under despotier måste bedrifvas genom konst att fånga och leda en, måste här bedrifvas genom konst att fånga och leda en massa. De som förstodo det, de som kunde köpa sig ett parti och en pluralitet bland representanter, de som kunde utfundera nya beskattningssätt och nya källor till inkomster för statskassan, de voro stora statsmän.

Gör man sig deremot reda för, hvad en sann statsman är; så finner man, att alla de uppräknade egenskaperna äro bland dem, som han icke behöfver, för att värdigt bestrida sitt kall; men som han eftersträfvar, då han anser sin plats för sin egendom, den han vill behålla så länge som möjligt, och sin bestämmelse att endast arbeta för utvidgande af Kronans magt och inkomster, icke för folket. Om han icke lika nöjd lennar sin plats, som han tog emot den; om han tager emot den, af annat skäl än det, att han tror sig i stånd att der uträtta något godt; då är han icke värd att komma dit. Han bör betrakta sig blott såsom medborgare, och sin uphöjelse endast såsom fyllandet af en pligt, icke såsom en vinst för sig, i annat afseende än så vida den ger honom tillfälle att verka för det rätta och sanna. Mängden af statsmän emottaga sina embeten med orena händer och anse det svåraste dervid att erhålla dem. Derröre blifver deras förvaltning en väfnad af intriger och elände, ehuru mången bland dem är utrustad med egenskaper att göra något ädelt och stort.

(Forts. e. a. g.)

Små saker.

(Forts. från N:o 68.)

Anmärkaren erinras vänligen, att han uti 101 §. af Regeringsformen kan få un-

derrättelse, hvilka mål som höra till Riksrättens befattning. När han härom hunnit upplysa sig; skall han icke mer filosofera öfver frågan, huruvida det är nyttigt eller skadligt, att denna Rätt pröfvar och ändrar Högsta Domstolens belut; ty han skall finna, att sådant hos Riksrätten aldrig kan komma i fråga. Han skall se, att Högsta Domstolens beslut, hvilka enligt 23 §. Reg. form. utfärdas i Konungens namn, ej äro någon ändring underkastade, och att Riksrätten endast äger döma öfver Högsta Domstolens Ledamöters och Konungens Rådgifvares embetsfel, när dessa af Konungens eller Ständernas ombud åtalas.

Mätte de, som höja sin röst inför folket, icke alltid försmå bekantskapen med landets lagar och statsförfattning! Folkets allmänna afsky för denna bekantskap är visserligen en god ursäkt; och vi tro till och med, att man mycket sparsamt bör visa någon kunskap i ett så allmänt föraktadt ämne. Men sjelfva konsten är icke tung att bära; och det skadar aldrig, att man genom henne bevarar sig från misstag, med samma sorgfällighet, som man undviker att visa sin kunskap. Aldraminst bör Anmärkaren glömma detta, när han någon gång mer med flit företager sig att vara juridisk granskare!

(Forts. e. a. g.)

UTLÄNDSKA NYHETER.

Neapel. En Tysk i Rom har gjort sig qvick och yttrat: "om gäsningen i Neapel är vin-, sur- eller förruttnelse-gäsning, kan jag icke säga." Allt tyckes dock bevisa, att i Neapel åtminstone icke, såsom i vissa andra land, all gäsning redan är förbi och endast politiska matkar kråla i djupet af carcasson. Neapel synes lugnt och kraftfullt utbilda sig. Vissa spelande och öfverspända idéer åtfölja väl alltid den nyvaknade friheten och känslan af eget värde; så hafva t. ex. de flesta rikets provinser, såsom det berättas, begynt tänka

på att-bilda sig till republiker. Men dylika förslag upstodo ju i Spanien, vid början af dess pånyttfödelse, och hafva redan hunnit sjunka. I spitsen för Neapels inre politik står skaparen af allt det från Murats tid qvarstående goda, en man, efter allas omdöme, värdig att ställas vid sidan af forntidens stora: Grefve Zurlo. — Hvar Österreichische Beobachter fått den nyheten, att Neapolitanska arméens Öfverbefälhafvare, Gen. Pepe, hvarken kan läsa eller skriva, vet man icke. Den strider mot de underrättelser, man förr haft.

Borgare-gardets uprättande i hufvudstaden sker med ifver; ingen rang gör undantag; Krigsministern, såsom husägare, har först anteknat sig. — De upstudsige vid Regimentet Farnese hafva fått nåd.

I Palermo fortfor mordandet äfven d. 18 Julii. Soldaterna sattes i mörka fängelser och bevakades af samma fästningsfångar, som förr legat där i kedjor. Soldaterna väntade (enligt berättelser af d. 19) hvarvt ögonblick att blifva mördade eller hundra ihjäl, då lifsmedel begynte tryta i staden; skott lossades i fängelserna. En viss Acceto hade stått i spitsen för de uproriske. Några tusende lössläppta fångar, blandade med bönder, tyranniserade staden. Generalen Furst Cattolica, bland andra förnämna, blef mördad första uprorsdagen och hans hufvud upsattes midt i staden. Hamncapitainen, som låtit Gen. Church undkomma, blef huggen i stycken. — D. 20 tyglades ändtligen anarkien af den annalkande hungren; det lyckades Erkebiskopen, Cardinal Gravina, att bilda en provianterings-giunta, som vunnit något inflytande på pöbeln, så att anarkien väl icke uphört, men någon skymt af auctoritet dock visade sig. Neapelska tidningar anmärka, att under det förfärligaste bullret Neapolitanska borgare samvetsgrant skonades och de, som redan plundrat, gäfvos sakerna tillbaka, så snart de erfarit, att de tillhört Neapolitaner. — Riksföreståndaren har entledigat Naselli från Vice Konungaembetet på Sicilien, därtill nämnt Sjöministern, D. Rug. Settimo, och till invånarne i Palermo aflåtit en proclamation, med försäkringar om amnesti och alla möjliga steg till deras nöje.

Oron och motviljan mot Neapel och dess constitution synes imedertid icke hafva sträckt sig längre än till Palermo. I Messina mottogs med fröjd underrättelsen om revolutionen i Neapel. Folket lyckönskade Neapolitanerna som bröder och ogillade högt, hvad som tilldrog sig i Palermo. Intendenten öfver Sicilien och Militär-befälhafvaren i Messina hafva fått befallning att öppna direct com-

munication med Palermo's invånare och söka leda dem till rätt begrepp om regeringens och allmänhetens tänkesätt.

Norra Italien. Man känner nu namnen på de Österrikiska regimenter, som gå till Lombardiet. De flesta äro Ungerska. Feltmarskalk-Lieutenanten Frih. v. Stutterheim lärer blifva öfverbefälhafvare.

Spanien. Genom tillförlitliga bref från Coruna bekräftas underrättelserna om det nederlag, Apostoliska Juntans utskickade i Galicien lidit. Så snart de trädt öfver gränsen, blefvo de häftigt angripna, och de som ej föllo eller togos till fångar, inskeppade sig i största hast. Monzon i Portugal är Juntans hufvudsäte och Spaniens Coblenz. Oroigheterna i Galicien anses alldeles slutade, och ryktet, att Hert. af Infantado stått i spitsen för dem, befinnes alldeles falskt. I Navarra har man arresterat två prester, en Capten och 12 man, som kommit till Rasillo med proclamationer och en revolutionsfana.

Cortes's förenade Åkerbruks- och Handels-Utskott har föreslagit uphäfvande af alla helgdagar, med undantag af Sön- och stora Högtidsdagar, emedan de många helgdagarne borttaga så mycken arbetstid. För att öka den arbetande klassen och minska embetsmännens, har Utskottet föreslagit, att alla lediga embeten skola gifvas åt afskedade embetsmän, som finnas i stor mängd, att embetsansettens antal under ingen förevändning skola ökas, alla Officers-utnämningar inställas och inga prester creeras, tills närmare hunnit stadgas. Utskottet fann, att landtmannen var hårdast beskattad och ensam betalte tio de och andra utgifter till Kyrkan. Utskottet föreslog, att tionden nästa år indrifves af Magistrater och Provincial-deputationer, utan att presterskapet blandar sig däri; att Municipaliteterna ifrån 1821 betala endast hälften mot nu; att af tionden först betalas kyrkans omkostnader, att af resten underhållas undervisnings- och välgörenhets-anstalter, och att hvad därefter återstår, går in i budgetten. — D. 28 beslöts att taga i öfvervägande förslaget om uphäfvande af tionde och premitier. — Försäljningen af domäner har redan tagit sin början.

D. 27 öfverlades om stämplingarna i Sevilla, och beslöts, att Ostolaza, hos hvilken sammankomsterna skett, skulle föras till Murcia eller Cartagena. D. 31 beslöts upprättande af en militär-magt till lugnets bevarande.

England. D. 11 berättades såsom säkert, att underhandlingar blifvit öppnade mellan Konungen

och Drottningen. Mycken fråga, har varit, hvar Hennes M. skulle bo under Parlaments-debatterna. Ryktet sade, att hon hyrt Lady Francis's hus, näst intill Lord Castlereaghs. The Courier finner den tankan förskräcklig, att Drottningen då skulle hafva tillfälle att alltid se på, när fönsterna blifva inslagna för Ministern.

Ryska Kejsaren har afgifvit ett nyare svar till Spanska Cabinettet, som gjort föreställningar mot den i föregående Nr införda memoire.

I klostret Connor, vid Belfast i Irland, har blifvit funnen en gammal ekkista, hvarilåg en gammal öfversättning af Bibeln och ett Manuscript af Ossians poemer, skrifvet år 1463 med Irländska bokstäver. Det skiljer sig från den Macphersonska öfversättningen egentligen deri, att det innehåller spår till religion, hvilka, som bekant är, icke finnas i nämnde öfversättning.

Afrika. (Underrättelser till d. 11 Julii) I Maroccanska rikets sydvästligaste delar hafva nya uppträden ägt rum, som tydligen visa att folket i Mogh'rib-el-Aksa icke kan göras lyckligt genom en fridsam och till husliga yrken böjd Furste. — Dessa egenskaper som alltid utmärkt Sulthan Soleiman äro ännu mindre tillräckliga att förskaffa honom ett större namn, en säkrare inkomst och en lugnare regering, än hans föregångare vunnit genom grymhet krig och röfverier.

Denne olycklige Furste begaf sig i slutet af Maji från Elkassar till Rabath, hvarest han ämnade tillbringa Ramadhan, Maurernes fastlag. Han erfor snart, att en svärm halfvilda Araber af Stammen BeniHazen, under anförande af en djerf och listig Kaid, Sidi El-Luschi, änyo stiftat uppror och plundrat landsvägarne ifrån strömmen Luccos ända till Salé och Fenzara. Miknäs hålles kringspärradt af uproriska Sjellöcker. Hufvudlägret för den styrka, Sultan kunde samla, formerades vid den lilla staden Dar-el-baida. Dit ville Sulthan äfven begifva sig d. 20 Juni; men hans garde vägrade helt och hållet att gå från stället, föregifvande, att då Ramahdan inträffat under hetaste årstiden, ville de icke, för att tillfredsställa Kejsarens nycker, ströfva kring i landet och lemna Miknäs och Petz, der de hade sina qvinnor och barn.

Rätta orsaken skall vara att de blifvit bestuckne af Kaiden El Luschi, som, churu af lägsta härkomst, är omätteligen rik.

Sulthan, som icke fann sig säker i Rabath,

tog det raska beslutet att begifva sig med en betäckning af blott 500 ryttare till Dar-El-baida. — Han hade knappt lemnat Rabath, förr än all ordning der uphörd. Negrer och ÖkenArabes plundrade Kejsarliga räuteriet och togo der 70,000 Pesos fortes. Dessa utdeltes lika, så att hvarje man erhöi 16 dukater, och hvarje Kaid dubbelt. Större delen af desse uprorsstiftare blef likväl inspärrad af mång tusende Araber från de nästgränsande skogarne och bergen, hvilka yrkade icke allernäst att dela de röfvade pengarne med gardet, utan äfven att vilja plundra de begge folkrika städerna Rabath och Salé. Dessa städernas portar hafva derföre varit tillslutna sedan den 23 Junii.

D. 2 Julii begaf sig Sulthan från Dar-el-baida til provincen Dukula, hvarifrån han sedan skall hafva dragit sig tvärt öfver riket och Atlasberget till sina arfländer, Tafilet och Sedsjelmessa. Allmänna ställningen är således högst vådlig. Ett slags ordning råder väl ännu i och omkring Tanger. Den rika staden Tetauan har väl blifvit hotad och verkliggen anfallen af närgränsande bergsboar, hvilka dock blifvit tillbakadrifna af Paschan A'schusch, den samme som 1803 underskref tractaten mellan Sverige och Marocco.

I Fez har pesten rasat förfärligt, men nu begynt aftaga. I Mogodore har han afstadnat, äfven som till det mesta i Marocos. I Tarudant, Agadir, och provincen Sus rasar han. Tanger, Elaraisch, Rabat och Miknes äro fullkomligt friska.

Tyskland. Ett rykte säger, att Beyerska trupper sammandragas omkring Nürnberg.

Darmstadtska regeringen och Ständerna tyckas i all vänlighet komma öfverens, De af regeringen föreslagna lagar om lifegenskapens uphäfvande och allas likhet inför lagen; om Ministrarnes ansvarighet o. s. v. berättiga till de gladaste förhoppningar.

Öfver-Appellationsrätterne i Bayern blefvo sistl. höst anbefallte att afgifva ett utförligt betänkannde öfver föreslaget införande af offentlighet vid domstolarne. Öfver-appellationsrätterna i Isarkretsen afstyrkte; men alla de öfriga talte ganska ifrigt för detta frihetens palladium.

Stockholm. Från d. 12 till d. 19 i denna månad är på metallvägen här utclareradt och under skeppning lagdt circa 10,500 och under sistl. vecka, eller från d. 19 till d. 26 circa 10,200 Skeppund af alla sorter.

STOCKHOLMS COURIER

Thorsdagen den 31 Augusti.

Sine ira, studio et metu.

Exempel på två rakt mot hvarandra stridande beslut, gifna samma dag, af samma auctoritet, i samma fråga mellan olika parter.

Då Borgare-Ståndet, genom 1810 års consessioner, afträdde sin lösningsrätt af fastigheter i stad eller till stad hörande hus och jord, skedde det mot förbindelse för ägare af sådan fastighet, att deltaga uti skjutsningsbesvär, inqvartering, båtsmanshåll och öfriga egendomen ålagde afgifter. I enlighet med detta vilkor yttrar sig Kongl. Maj:t under d. 13 Junii 1815, i anledning af anförda underdåniga besvär, i fråga om skjutsregleringen i Wexiö stad: — "som, enligt Vår nådiga Kungörelse af d. 6 April 1810, angående de jemkningar i Riksståndens privilegier, om hvilka Riksständer sig emellan öfverenskommit, Borgare-Ståndet eftergifvit deras lösningsrätt till fastigheter i Stad eller till Staden hörande hus och jord, emot förbindelse för ägare af sådan fastighet att deltaga bland annat i skjutsningsbesvär, alltså, och i likhet med hvad Wi uti flere till vår nådiga pröfning dragne tvistemål, rörande skjutsningsbesvärets fördelning i städerna, i nåder beslutit, hafva Wi i nåder pröfvat skäligt, att då någon särskild öfverenskommelse i detta ämne icke kunnat träffas, skjutsens utgörande i Wexiö stad

"må fördelas så väl emellan borgerliga rörelsen (som) alla innehafvare af stadens fundations- och donations-jord, de måge vara borgare eller icke, dock med undantag af den jord, som åt embets- och tjänstemän på lön blifvit anslagen."

På samma grund hvilat:

Kongl. Maj:ts

Nådiga Resolution uppå de besvär Hernösands Stads Magistrat, å Borgerskapets vägnar, i underdånighet anført deröfver, att Kongl. Maj:ts Befallningshafvande i Wester-Norrlands Län, i anledning af Ecclesiastikstatens derstädes vägran, att för af densamma innehafvande ägor af Stadens jord deltaga uti den Staden åliggande Båtsmansvacance-afgift, genom Resolution af den 30 Mars sistledit år förklarar sig icke kunna, emot Prestprivilegierne af år 1725 och 11 §. i Kongl. Resolution på Presteståndets besvär af den 24 September 1731, ålägga Ecclesiastik-Ståndspersoner, att i berörde afgift, lika med Borgerskapet, deltaga, enär Prästeståndet vid 1810 års Riksdag endast bifallit åtagandet af åtföljande onera för sådane stadsegendomar, som tillhöra ecclesiastike personer, men af dem sjelfva icke bebos, anhållande klaganderne, på anförda skäl, i underdånighet om nådig ändring och rättelse härutinnan, hvaröfver bemälte Kongl. Maj:ts Befallningshafvande, efter veder-

börandes hörande, med underdånigt utlåtande inkommit. Gifven Stockholms Slott den 16 Februari 1820.

Kongl. Maj:t har i nåder låtit sig detta mål föredragas, och då uti de emellan Riks-Stånden vid 1809, och 1810 årens Riksdag gjorde concessioner, Presteståndet åtagit sig att utgöra åtföljande onera för Stadsegendomar, som tillhöra ecclesiastike personer, men af dem icke bebos, och de nu i fråga varande jordägor, enligt hvad uplyst blifvit, hvarken äga egenskap af embetsjord, eller tillhöra gårdar och tomter i staden, utan äro upodlingar, bebyggda endast med lador och logar, samt följaktligen obebodde, finner Kongl. Maj:t desse ägor otvifvelaktigt böra hänföras till sådan jord, för hvars tyngder, och deribland Båtsmanshåll, Presteståndet, utan afseende på de i äldre privilegier Ståndet tillagde friheter, förbundet sig att ansvara, hvadan Kongl. Maj:t, med uphåfvande af Landshöfdingens öfverklagade utslag, i nåder pröfvar skäligt, det bör Ecclesiastik-staten i Hernösand för ifrågåvarande lägenheter deltaga i utgörande af Stadens Båtsmanshåll; hvilket vederbörande till underdånig esterrättelse länder. Datum ut supra.

CARL JOHAN.

(Sigill.)

J. G. NETZEL.

Resolution på Hernösands Stads besvär, rörande Ecclesiastik-Statens derstädes vägran, att deltaga i Båtsmans-vacance-afgiften.

Samma dag fattades, i lika sådan fråga om Wexjö, det nådiga beslut, som innehålles i följande Kongl. Bref till Landshöfdingen i Kronobergs Län:

CARL JOHAN med Guds Nåde, Sveriges, Norriges, Göthes och Wendes Konung.

Wår ynnest och Nådiga benägenhet

med Gud Allsmächtig Troman, Herr Grefve President Landshöfding samt Riddare och Commendeur af Wåre Orden! Wi hafva i Nåder låtit Oss föredragas de Besvär Wexjö Stads Borgerskap deröfver i underdånighet anfört, att sedan vid år 1816 tilländalupen tid för Stadens rättighet, att i stället för uppsättandet af de ordinarie Båtsmän, hvartill den är roterad, erlägga vacance-afgift, Borgerskapet, i anledning af nådig tillåtelse att under 10. års tid än ytterligare en sådan afgift få erlägga, om det sig dertill hugadt funne, väl vid den till utrönande häraf hållne sammankomst tillkännagifvit sin önskan att äfven framdeles få en dylik förmån begagna, men likväl sedermera vägrat att derom uprättadt Contract underskrifva, på den grund att, enligt Wår Nådiga Kungörelse den 6 April 1810, det ej ålåg Borgerskapet ensamt, utan Stadens samtelige Jord- och röstägande invånare, att uti i fråga varande Båtsmanshåll deltaga; Wår i och för Landshöfdinge-Embetets jäf, särskilt i nåder tillförordnade Befallningshafvande, genom Utslag den 13 Mars förledit år, förklarar, att då af Stadens Upbördsverk vore uplyst, det stadens ordinarie Båtsmanshåll, utgörande 8 Båtsmän, är fördeladt efter Borgerskapets öretal, eller det förhållande, som inlettas emellan Borgerskapet vid debitering af Krono-utskylder och afgifter i och för borgelig näring och rörelse, och således icke efter hus och tomt, som Borgare äga, held äfven sådane af dem, som icke varit husegare, den samma utgjort, då sjelfva ordalydelsen uti den af Borgerskapet åberopade Nådiga Kungörelsen utmärker, att endast sådane skyldigheter, som åtföljde hus och tomter, samt den jord hvartill Borgerskapet sin lösningsrätt estergifvit *)

*) Borgareståndet estergaf lösnings-rätten, icke

borde af husägare utgöras, men hvarken hus tomt, röstetal, eller den staden tillhörige och först i senare tider på tomterne fördelade donations-jord, äfven som ej eller fundations-jord, jemväl då dessa lägenheter varit uti Borgares ägo, utgjort grunden för underhållandet af ordinarie båtsmän, då slutligen extra roterings-commission år 1811 stadgat, att, utom de 8 båtsmän som af rörelse- och närings-idkare borde utredas, stadens fundations- och donations-jord skulle tillsammans utgöra 9 extra båtsmän *), samt dertill kom, att stadens husägare deltaga i inqvarterings-skyldigheten och efter deras jord-andelar uti skjutsnings-besväret, hvarigenom de således uppfylla de uti Nådiga Kungörelsen af år 1810 bestämde vilkor **), för besittningen af hus och tomt i städerna; Vår tillförordnade Befallningshafvande ansett Borgerskapets i förberörde afseende väckta påstående sakna laglig grund, och pröfvat

rättvist stadens öfrige röst- och jordägare ***) ifrån det i fråga ställde deltagandet uti stadens ordinarie Båtsmanshåll befria, i följd hvaraf det ålåge Borgerskapet att vacanceafgiften för nämnde Båtsmanshåll efter öretal utgöra, samt contract derom underskrifva; derutinnan besväranderne på anförde skäl om ändring i underdånighet anhållit.

Detta, med hvad härvid i öfrigt anfördt blifvit, hafva Wi i Nådigt öfvervägande tagit; och som Wi funnit detta mål vara af den tillförordnade Landshöfdingen fullständigt utredt och dess öfverklagade utslag på goda skäl grundadt, hafva Wi, med ogillande af de underdåniga besvären, samma utslag i nåder velat fastställa. Hvilket Wi eder till behörig underdånig efterrättelse meddela: Befallandes eder Gud allsmäktig nådeligen. Stockholms Slott den 16 Februarii 1820.

CARL JOHAN.

J. G. NETZEL

Till Landshöfdingen &c. Herr Grefve Mörner, angående Wexiö stads Borgerskaps besvär, i afseende å stadens Båtsmans-rotering.

Samma författning, som blifvit efter bokstafven följd, i fråga om Båtsmanshåll i Hernösand och skjutsningsbesvärets fördelning i Wexio, har således blifvit, vid ett uppenbarligen lika förhållande, tydd på ett rakt motsatt sätt, i fråga om Båtsmans-roteringen i sistnämnde stad.

Af trycket har utkommit: *Det Brittiska eller Lancasterska upfostringssystemet.* Ändligen hafva vi fått en, med värma för saken skrifven, afhandling i detta vig-

***) Således äfven Ecclesiastik ståndspersoner eller de samme, som i Hernösand blifvit ålagda att deltaga i båtsmanshåll.

till den eller den, utan till all stadsjord och fastighet. Det olika sättet att fördela stadens onera befriar icke någon från deltagande deri, om han äger sådan egendom som ålägger detta deltagande. Frågan är enkel: ägde staden lösningsrätt? Ja. — Då har staden afsagt sig den; och egendomen måste deremot ovilkorligt underkastas stadens onera. Medgifves icke detta, så måste staden hafva sin lösningsrätt kvar; hvilket åter icke lär medgifvas.

*) Naturen af extra-rotering är, att om någon egendom, som en dylik blifvit ålagd, befinnes vara underkastad ordinarie rotering, försvinner den förra. Att den blifvit ålagd, gör således intet hinder i pröfningen, huruvida den i fråga varande egendomen bör med någon annan deltaga i ordinarie rotering eller icke.

**) Villkoren äro icke uppfyllda, derföre att ett nytt onus blifvit ålagdt, då författningen bjuder, att den ifråga varande egendomen skall deltaga i de förut existerade.

liga ämne. Författaren, Hr. Kongl. Secreteraren J. A. Gerelius, har, under sitt vistande i England och Frankrike, flitigt besökt Lancasterska undervisnings-anstalterna i dessa länder och meddelar i förevarande bok resultaten af sina observationer, jemte korta underrättelser om methodens framgång i Europas särskilda länder. Boken förtjänar utan tvifvel att blifva allmännare känd, än böker af så allvarligt innehåll vanligen blifva. Detta förtjänar hon ännu mer nu, då Konungen beslutit, att en allvarligare början med den Lancasterska undervisningsmethodens införande i Fäderneslandet skall ske. Allmänheten torde därför icke utan interesse emottaga några utdrag af de viktigaste ställen i boken. Man kan dervid icke förbigå Förf:s omdöme om systemet i allmänhet:

"Ehuru enkelt och anspråkslöst, både till princip och disciplin, äger det likväl en på lysande resultat redan grundad förtjenst. Endast genom tvenne utmärkta drag i dess karakter, *Popularitet* och *Ekonomi*, försäkrar det ett helt Folk om en efter dess behof afpassad uplysning, bereder för den mest vanlottade möjligheten, att en dag dela med sin lyckligare like samsuudslifvets och civilisationens obestrideliga fördelar, och genom dess inflytande på en allmännare folkbildning med kraft besegrar okunnighetens, sedlöshetens och lasternas välde, samt updrager en oöfverstigelig gräns emot sjelfsväldet, laglösheten, barbariet och förtrycket."

"Den tid är förbi, då detta system ansågs för en teori, lika omogen i upställning, som till sina följder obepröfvad. Dess företräde, nytta och användbarhet är nu mera utom all tvifvel och har länge varit vitsordad af nästan hela världens erfarenhet."

"Storheten i planen, enkelheten uti exekutionen, hafva allestädes väckt en odelad beundran, och skördat allas bifall, som

icke varit förblindade af fördomar eller missledda af inskränkta och enskilda åsigtter."

"Methoden, långt ifrån att vara en hemlig, svår och invecklad konst, hvartill erfordras djupa insigtter, ovanliga naturgäfvor eller en lång och mödosam lärotid, är lika lätt att fatta, som den är nyttig att utöfva. Med största skäl kan den anses för en lycklig mechanism, använd på förstånds-förmögenheterna, som förkortar och understöder alla deras operationer samt befodrar en skyndsammare, friare och fullkomligare utveckling af alla människans agerande krafter, till idoghetens och förstånds-kulturens framgång och förändling."

Pag. 17. "Anblicken af denna central-skola, liksom hvarje annan stor och väl organiserad Lancasters skola, väcker den sublimaste känsla. Synen är både ny och öfverraskande, och öfverträffar ens mest spända väntan. Ordning, precision, activité, renlighet och en anständig munterhet, äro charactersdragen uti detta liksom egna samhälle. Man uptäcker ingenstädes den i andra skolor icke sällsynta tafflan af vanskötsel, oreda, lättja, håglöshet, missnöje, ledsnad och harm. Man ser ingen af forntidens vresiga pedagoger, till egen och andras olycka, utom sig af passion; ingen hotande arm, som skrämer eleven till lydriad, inga ris, ingen ferla och ingen tortur. Man ser icke destomindre hela den unga, lifliga massan oafbrutit, muntert och villigt framgå till samma mål. Förgäfves söker man, obekant med methodens mechanism, disciplin och effect, de dolda, lyckliga medel, som dertill bidraga; storheten i verkningen tycks nästan oförenlig med den anspråkslösa enkelheten. Den skicklighet och de framsteg, monitorer och elever här ådagalägga i alla grenar af undervisningen, hållningen och hastigheten i manövern, allt vittnar om den fina takt och den fullkomlighet, hvartill de

hunnit uti utöfningen af sina respective skyldigheter. Systemets *physiska, intellectuella* och *moraliska* företräden framlysa ock öfverallt omissskänneligen uti elevernes friska, glada och helsosamma utseende, uti en förvånande hastighet i fattning och framsteg, i tilltagande kunskapsbegär, i goda anlag till rediga begrepp om rättigheter och skyldigheter, i vördnad för religionen, samt lydriad och tillgifvenhet för lagar, föräldrar och lärare."

Pag. 26. "Till hvilken grad den allmänna upfostran varit försummad före upkomsten af närvarande inrättningar, kan inhämtas af flera autentika upgifter. P. Colquhoun, Esq. LLD. uti sin år 1806 utgifna bok, *Treatise on Idigence*, upgifver summan af populationen i behof af undervisning till 1,750,000. Vid en sedermera år 1814 eller 1815 företagen noggrann undersökning, skall befunnits i London 120,000, och tillsammans i England och Wales, hvars population beräknas till något öfver 10 millioner, 500000 i saknad deraf. Genom de i sednare tider tillkomne Lancasterska, Bellska och Söndags-Skolor, har nu mera detta antal till den grad förminskats, att, om de lägre folkklasserna fortfara att, med samma lilliga begär, hädanefter som hittills, begagna alla dessa tillfällen till undervisning, skall England inom 20 å 30 år framställa en förvånande tafsa af en allmän Moralisk och Intellectual kultur."

Interessanta äro upgifterna om systemets framgång i Frankrike, Ryssland, Grekland, Danmark o. s. v. I Tyskland synes det deremot hafva vunnit föga förtroende. Pag. 37. "Predilection för de flera utmärkta upfostrings-metoder, som finnas inom landet, och må hända alldeles egna åsigter, hafva förledt en del litterati, att anse undervisningens *mechanism* snarare fjättra, än befordra en fri utveckling af förstånds-för-

mögenheterna, som bör vara sjelfva lifsprincipen i alla upfostrings-systemer. Följande korta utdrag utur "*Allgemeine deutsche Real-Encyclopädie für die gebildeten Stände*" torde bäst uplysa huru man bedömmet systemet. "So hat, säger Författaren, *denn England, Frankreich und das vornehme Europa überhaupt ein Lehrsystem, dessen todter mechanismus in Deutschland schon seit 50 Jahren geächtet und durch bessre Methoden zur wahren Menschenbildung verdrängt worden ist, mit einem Enthusiasmus aufgenommen, der eine gänzliche Unbekanntschaft mit den Fortschritten der deutschen Pädagogik und mit dem Geiste der Pestalozzischen Erziehungs-idee verräth. Deutsche Dorfschulmeister leisten jetzt mehr für die Geistesbildung ihrer Schüler, als Lancaster und Bell, und kein Deutscher, der das einheimische Gute kennt, kan auf den Einfall kommen, uns eine Schuleinrichtung zu empfehlen, die wohl zur Civilisation des Pöbels in England und Frankreich brauchbar sein mag, aber, wo Menschen und Christen gebildet werden sollen, unzulänglich und zweckwidrig ist.*"

Att Pestalozzi deremot sjelf hyser en bättre tanka om systemet, ses af ett utdrag af det bref, som Förste Läraren vid Pestalozziska institutet i Yverdun skrivit till Secreteraren vid Brittiska och Utländska Skol-societeten i London, och som Förf. infört på Engelska (pag. 105), men som vi här vilja öfversätta. "Underrättelsen om tillvarelsen af en Brittisk och Utländsk Skol-societet, som Ni meddelt Hr. Pestalozzi och, genom honom, de vänner, som omgifva honom, har varit synnerligen nöjsam för oss alla; ty älven vi äro öfvertygade af erfarenheten, att det stora och goda lyckas endast genom förenade bemödanden af sanna menniskovänner. Hr. Lancasters undervisningsmethod har länge varit oss

”bekant genom Natorps underrättelse der-
 ”om. Det är onekligt, att genom hans för-
 ”tjenstfulla bemödanden, skolornas meka-
 ”nism blifvit i ganska hög grad förbättrad.
 ”Här använda vi imedlertid icke de af ho-
 ”nom föreslagna medel, ty, såsom hela vår
 ”undervisning är beräknad på en allmän up-
 ”fostran, och undervisning endast anses så-
 ”som ett af medlen att befordra en fri ut-
 ”veckling af själens förmögenheter, så hafva
 ”vi dock att tacka Brittiska systemet för
 ”mången dyrbar bekräftelse på Pestalozziska
 ”grundsatsernas riktighet; och jag är öfver-
 ”tygad, att ett allmänt införande af det
 ”förra äfven skall lätta användandet af de
 ”sednare. Edra mödor och deras framgång
 ”äro viktiga för oss, som söka lösningen af
 ”samma problem med Er; och vi skola ause
 ”det för lika mycket skyldighet som nöje,
 ”att meddela er resultaterna af våra försök.”

UTLÄNDSKA NYHETER.

Neapel. Blodscenerne i Palermo lära hafva varit fasligare, än man hittills känt. En Tysk tidning åtminstone berättar förloppet på följande sätt. D. 19 om aftonen var, efter tre dagars slag-
 tande, militären alldeles öfvermannad; flere hundra lägo döda på gatorna, och de öfriga voro fängna. Kanoner, laddade med kartescher, voro planterade framför fängelset, för att på första vink nedskjuta de fängna. 3 å 4,000 stadsboar lägo äfven döda på gatorna. Styrelsen fördes af pöbelns anförare, som bildade ett slags senat, hvars despotiska befäl summariskt verkställdes af folket. Allmänna ropet var på oafhængighet och evig söndring från Neapel; men de, som först upstämt detta rop, hade redan försvunnit från scenen, eller om en och annan af dem visade sig, blef han ett offer för folkets råseri (?). Furstarne Cattolicas och Villefrancas hufvud (den sednare hade varit Minister under parlamentet, och bägge voro de ifrigaste revolutionärer) blefvo uppsatta på stänger midt i staden; deras kroppar quarterades och uppsattes på fyra särskilda gator. Många andra äro mördade, bland hvilka man nämner Hamm-Comendanten och Furstarne Paterno och Conto. Per-

sonliga hatets offer äro otaliga. En man, som försökt dölja några officerare, blef skjuten och uppspikad på sin dörr. Ganska många hus plundrades, eller möblerna vräktes ut på gatan och upbrändes. Tusentals beväpnade bönder strömade allt jemnt till staden, och det troddes allmänt, att man, i händelse af hungersnöd, skulle först låta de fängna soldaterna svälta ihjäl. På alla fartyg lades embargo. Så vidt man kunde erfara, var den öfriga delen af ön lugn; men önskan om oafhængighet och söndring från Neapel var allmän. Endast Messina syntes benäget att antaga den proclamerade constitution, så vida regeringssätet förlades dit från Palermo. — D. 20 var lugnare. Erkebiskopen genomtågade gatorna, med korsot buret framför sig, och förmanade till mensklighet och lugn. — En från Neapel afsänd expedition vägrades att inlöpa i Palermo, hvarpå den afseglade till Messina. — Den af Naselli i Palermo förordnade Giunta är af regeringen i Neapel bekräftad ad interim. — D. 25 ankom Bausan med sin escadre på Palermos redd och fann anarkien slutad och provisoriska Giuntans auctoritet lydd. En deputation var färdig att afgå till Neapel och för Konungen framlägga folkets önskingar. Bausan afseglade derpå till Messina, der högtidligheterna för constitutionens antagande redan länge räckt före hans ankomst. — I Neapelska regerings-tidningen kallas General Church ”en född Engelsman och genom sina tänkesätt främmande för Sicilien” och det förebrås honom öppet att, genom det gula bandets borttryckande från en borgare, hafva gifvit anledning till bullret. Han är också under escort afsänd till Gaeta.

I Neapel är fullkomligt lugnt, och från alla orter inlöpa underrättelser om folkets tillgifvenhet för constitutionen. Regeringen har utgifvit två viktiga decreter, det ena om tryckfriheten, det andra om val-collegiernas öppnande. — Theatrarne stängdes d. 22 och 23 Julii, i anseende till de sorgliga underrättelserna från Sicilien.

Öfra Italien. Ryktet om Sardiniska regeringens afsigt att proclamera en constitution i Piemont bekräftar sig icke och synes icke sannolikt. Deremot säges nu, att folket i Cagliari yrkat sammankallande af Sardinien's Stämning eller Ständer. — I Ancona anläggas magasin och repareras fästnings-verken. Det ser ut, som en främmande armé väntades. — PonteCorvo har ångrat och bedt om nåd. Benevento är ännu halsstarrigt. —

Nu berättas från Wien, att Carbonari börja röra sig äfven i Lombardiet, och att i Venedig

fanns en klubb, kallad *Vendita di S. Marco*, till hvilken de illasinnade skola sluta sig. — Från Innspruck berättas, att en del af garnisouen der skulle d. 15 dennes antråda marchen till Italien, och att stora genömtåg af trupper väntades.

England. Drottningens bref till Konungen af d. 7 dennes har blifvit infördt i *The Times*, sedan Lord Liverpool förklarar, att han ej fått befallning att derfö meddela något svar. Brevet är ganska långt och innehåller en målning af alla Drottningens lidanden; huru hon blifvit jagad ur Konungens, dåvarande Prinsens af Wales, palats, huru hon aldrig sökt skilsmässan, som endast var Konungens verk; huru hon blifvit försäkrad om ett lugnt och angenämt lif. "Detta gaf mig blott en ömklig ersättning för den bedröfvelse, jag kände öfver det sår, som blifvit gifvet allmänna sedligheten genom det olyckliga exemplet af lydnaden endast för E. K. M:s böjelser, i synnerhet då jag besinnade, huru nationen blef bedragen, som med så stor frikostighet sörjt för kostnaderne vid vår förbindelse. Men ty värr var lugn och bekvämlighet för mycket, för att kunna bestås mig. Från E. K. M:s egen tröskel utgick förföljelsen mot modren till E. K. M:s barn. Hon förföljdes af spioner, räknmakare, förrädare, som blefvo tillsatta, upmuntrade och belönda, för att ställa snaror för mig och lägga försåt mot dens ära och rykte, som E. M. nysst förut högtidligen förpligtat sig att ära och älska. Då jag slet mig ur de minas armar och gaf min hand åt Georg III:s son och närmaste arvingen till Brittiska thronen, hade intet mindre än en röst från himmelen fordrats, för att ingifva mig fruktan för orättvisa. Huru förvånades jag då icke att finna förräderi mot mig anstiftas, meneder uttänkas och afläggas, en hemlig domstol tillsättas." Efter en målning af denna domstol, "hvilken upäcktes hafva varit af sådan art, att mened inför den icke skulle räknas till förbrytelser mot lag," förekommer en klagan öfver den gamla Konungens död. Han hade skyddat oskulden, så länge han lefde; men sedan "blef den kortaste vägen till Kungagunst, att förtala E. K. M:s oskyldig gemål; att bedraga henne, ville säga att lägga en säker grund till rikedomar och titlar. Emot dylika anspråk förflögo i dunst alla talenter, dygder, lång tjänst, E. M:s egen personliga vänskap, E. M:s Konungsliga löften och försäkningar, skrälliga och muntliga. På sådan grundval upfördes E. M:s cabinet. E. M:t tog in sin Sitt råd menniskor, mot hvilkas personer och grundsatser E. M. alltid yttrat den starkaste vedervilja. Nationens interesse, ja E. M:s egna kän-

slor i hvarje annat afseende, offrades åt upfyllandet af E. M:s önskan att försvara mitt lidande och göra min förödmjukelse säker. — — — Ur denna samvetslösa och onaturliga sammansättning hafva de mångfaldiga olyckor härflutit, dem nationen nu måste lida, och som framställa en massa af elände och förnedring åtföljd af handlingar af tyranni och grymhet, så att Eder Konungslige fader, innan han sett sitt idoga, trogna och tappra folk underkastas dem, händre förgåts i spitsen för detta folk. Då det blef en säker väg till äreställen och rikedomar, att baktala, smäda och bedraga mig, hade det varit ett underverk, om ej baktalare, smädare och förrädare funnits i mängd. E. M:s hof blef mindre en skådeplats för bildade seder och förfinadt omgånge, än för nedriga ränkor och spefull qvickhet. Spioner, älskare af Bacchanalier och smutsiga intriganter svärmade der förut allvarsam dygd och ära haft sin samlingsplats. Att upräkna alla slags privationer och kränkningsar, jag måst utstå, alla förolämpningar, som, ända från den dag då E. M. tillträdde regentskapet, till min afresa till fasta landet, hopades på mig, vore att måla hvarje slags personlig förolämpning, hvarje plåga, som utom fysisk våldsamt, kan tillfogas, en mencklig varelse." Derpå framställes huru Drottningen utstått allt detta, men tröstat sig genom sin dotters närvaro. Denna lycka var dock mer, än hvad som kunde henne tillåtas." På slafmarknader till och med har ropet: o min mor, min mor! mitt barn, mitt barn! frälsat girighetens offer från att åtskiljas. E. M:s rådgifvare deremot, omenskligare än slafbandlarne, sletu känslolöst barnet från modren." — — "E. M. har ryckt mitt barn från mig; E. M. har beröfvat mig rättigheten att vara tillstädes till hennes hjälp, att höra hennes sista böner för sin mor; E. M. såg mig ensam, öfvergifven och förkrossad, och valde det ögonblicket, för att fördubbla Sina förföljelser." Sedan angripes Mailandska commissionen, och det steget att tillställa, icke en öppen undersökning, såsom Drottning önskat, utan en parlamentets dom, under form af lag. Deremot protesterar hon. Konungen är kårande; Ministrarne sitta i domstolen; Konungen nämner *Pairer*, ger dem högre värdigheter och embeten; Ministrarnes köpta pluralitet är känd; skulle deremot en pluralitet mot billen finnas, så kunna de, som utgöra den, skickas till sina regimenter, skepp o. s. v. "Att E. M:s Ministrars skola råda till sådant, är visst intet tvifvel underkastadt, då de hitills icke skytt någonting, ehuru orättvist och nedrigt det varit." I underbaset är det ej bättre. Drottningen protesterar således mot hvarje beslut

af parlamentet anser sig icke vanbedrad deraf, och underkastat sig endast lagliga domstolar, med en ur folket vald jury. — Slutet lyder så: "Gift och dolk äro manligare medel, än falska vittnen och parti-ska domstolar, och mindre förfärliga, så vida lifvet är mindre dyrbart än äran. Hade E. M. nöjt sig med mitt lif, så hade E. M. fått det, med det onda vilkor att unna mig en plats i samma graf med mitt barn; men då E. M. vill sända mig van-ärad i grafven, skall jag motarbeta företaget med alla medel, dem Gud mig förlänat."

Courrier de Londres yttrar sig, att detta bref uppfyllt sitt ändamål: att reta passionerna och partierna mot Konungen och landets högsta embetsmän. — Underrättelserna från England gå endast till d. 15; ty Engelska posten, som efter vanligheten, redan i Söndags eller sist i går f. m. bördt vara här, hade ännu icke ankommit i går aftons kl. 8. Den 15 hade öfverhuset åter sammanträdt och flere Lorder, som förut icke suttit; af-lagt eden; bland dem Hert. af Leinster, som genast förklarade, att han, vid hvarje steg skulle sätta sig mot degradations-billen. (Lika sådan förklaring har Sir G. Noel, hvilken alltid förr understödt Ministrarne, nu afgifvit. Flera troddes följa exemplet). Beslut fattades, att Lorderne tills vidare dagligen skulle vara närvarande från kl 9 f. m. till kl. 6 e. m.; att Stor-Constablen och constablarne likaledes jemnt skulle vara där, för att hålla ordning; att hos Konungen skulle an-hållas om en militär-vakt till Husets disposition, hvar dag ifrån och med d. 17, såsom vanligt vid impeachments. I militäriska samqväm talades om fyra läger, som skulle sammandragas. — Fonderne hafva sjunkit af fruktan för oroligheter. — Ofantliga vad äro redan slagna om utgången af debatterna. — Drottningen emottog ännu en mängd adresser; bland andra en från Edingburgh, af innehåll, att Hennes Maj:t snart måtte besöka Scotland; en från Fruarna i London o. s. v. — Hen. M. har verkligen flyttat till Lady Francis's hus.

En Skotsk Prest har blifvit arresterad efter en predikan, under hvilken han bedt för Drottningen. Detta steg är stridande mot Skotska kyrkans privilegier, och man väntar allvarsamma föreställningar. En annan Skotsk prest blef tillfrågad, om han brukade bedja för Drottningen; och han svarade: Nej; men jag skall säkert göra det, så snart Regeringen vill förbjuda mig det.

Spanien. D. 29 Juli var en liflig debatt hos

Cortes om Handels-Utskottets förslag, att handeln med America måtte tillätas främmande flaggor, i anseende till Spanska marineus otillräcklighet att skydda handelsfartygen. Finance-Ministern försvarade förslaget; Ultramarinska ärendernas Minister bestridde; och det återförvistes till ny undersökning. — D. 30 meddelte Inrikes Ministern Cortes underrättelse om händelserna i Neapel. Följande dagen uppstod en kort debatt, om Cortes skulle svara Ministern, att de inhemtat, eller med nöje inhemtat. Det sednare antogs. — Finance-Utskottet föreslog, att de till Juntan för allmänna krediten hemfallna gods skulle försäljas, betalningen få erläggas i Vales, och desse sedan upprämnas. Detta beslöts, med ett af D. Calatrava föreslaget tillägg: att national-gods, enligt beslutet af d. 3 Sept. 1813, aldrig skola kunna göras till fidei-commissar eller falla i mortemain (död hand, klosterns och dylika stiftelsers ägo). Äfven beslöts att hos Påfven anhålla om tillåtelse för Biskoparne att secularisera nunnor.

De i Navarra arresterade (se nästföreg. No) skola hafva röfvat posten mellan Soria och Burgos. Man har hos dem funnit correspondencer mellan flera städer och kloster, i synnerhet med en Franciscan i Cornado och en Dominican i Burgos. Orostiftarne kalla sig i sina proclamationer: Bourbonska royalister. — Portugisiska auctoriteterna hafva förklarat sig beredvillige att häkta hufvudmännen för Apostoliska juntan, om de blott kände dem. Beskrifningar på personerne hafva derföre blifvit skickade till Portugal, och en Öfverste är verkligen redan utlemnad, hvilken skall hafva varit bland mördarne i Cadiz d. 10 Mars. Ryktet em Erkebiskopens och flera förnåma Galiciers arrestering är alldeles ogrundadt.

Tyskland. Kejsaren af Ryssland är af Hans Österrikiska Mat: inviterad till lustlägret vid Pesth; och om invitationen antages, kommer en dylik att afgå till Konungen af Preussen. Huru allvarligt Österrike menar (heter det från Berlin) kan ses deraf, att alla permitterade skyndsammast inkallas och sjelfve reserve-bataljonerne göras rörliga. — Hanauiska tidningen får icke nämna händelserna i Spanien eller Neapel.

Turkiet. Ett förfärligt blodbad och bullerhär i Constantinopel ägt rum mellan Janitscharerna och andra trupper, i anledning af Ali Pascha af Janina.

STOCKHOLMS COURIER

Måndagen den 4 September.

*Sine ira, studio et metu.**Tidens Lexicon.*

(Forts. från N:o 69.)

Kronan. Detta ord har, under alla regeringar och alla regeringssätt i de sednare secler, betecknat någonting för sig sjelft bestående, från folket och dess interesse alldeles afskildt. Kronan har blifvit ansedd såsom en moralisk person, hvilken haft egna fördelar, kunnat för sig sjelf besitta egendom, till och med gått in i spekulationer som köpman och näringsidkare. Derigenom har också folket vant sig att behandla henne som något främmande för sig, dess egendom såsom annan mans, ehuru idéen dock icke kan vara någon annan, än att folket skulle hafva en gemensam egendom, under regeringens vård, för att nyttjas vid påkommande gemensamma behof. Men i begreppet om denna gemensamma egendom låg visserligen icke, att den skulle hårdna till en evig, oafyttrelig besittning. Detta missförstånd är bland de saker, som mest bidragit att sätta folk och regeringar i strid med hvarandra. Oberoende genom fasta besittningar, hafva de sednare fått ett besynnerligt begrepp om sin bestämmelse, och trott sig kunna vinna, då folket förlorar, och tvertom. Ända till småaktighet, ja till löjlighet, men säkert alltid till skadliga följder, har detta förhållande fört i många

länder, besynnerligen i Sverige. Märkvärdigt är, att i alla länder, som i sednare tider gjort sig fria, har Kronan försvunnit såsom privatman.

Medborgare blef med sorgfällighet utstruket. Fransmännen skrefvo åter dit det med blod. Från den stund har man lärt sig att bäfva, så snart bladet slås up, där det står; det påminner genast om röda mössor och sansculotter. Så kan ett i sig sjelf oskyldigt, ja värnadsvärdt ord blifva decrediteradt. Mången lag har länge sagt, att alla i staten äro lika i rättigheter; men nästan ingenstädes voro de det. Man förstod icke, att skilnad kan trifvas ihop med likhet; att rikedomen och snillet kan gifva rang, men icke inför lagen. Der fullkomlig likhet inför lagen finnes, der finnas *medborgare*. På alla andra ställen finnas Herrar och slafvar, om också slafveriet är till namnet afskaffadt. När skola vi lära det? — Denna stora villfarelse i språken blir den svåraste och sista att rätta.

Soldat har betydtt machine, att bruka så väl mot som för medborgaren; någon gång handelsvara. Denna oriktiga bemärkelse har nyligen begynt med eftertryck raderas ut ur det Europeiska Lexicon; och om några år torde man icke mer se spår deraf.

Såsom detta människoslägte var uttrycket af statens fysiska styrka, hyllades det ock

framför andra. Lydnaden mot despoten — eller mot den som sträfvade att blifva det — ursäktade olydnad mot hvarje annan magt i staten, mot lagar och författningar. Den berättigade till allt, och den, som icke hörde till krigare-höpen, måste lida orätt och förolämpningar af denna privilegierade hop, utan att våga klaga eller utan att ens vilja det, emedan han visste, att följderna icke blefvo annat än kostnad och förargelse, ny orätt och förolämpning. Man led heldre något, man undvek häldre att någonsin möta det hyllade och öfvermodiga släktet, än man sökte försvara sin rätt och anseende, där man var säker att hafva en motståndare, som ej erkände eller tvangs att erkänna likhet inför lagen. Domstolarne voro privilegierade, äfven då det icke behöfdes; Krigsrätter dömde de så kallade fäderneslandets försvarare äfven under freden. Då nu till denna gunst och dessa verkliga fördelar lägges fälångans smickrande genom en yttre pragt, och en deraf härflytande framgång hos dårar och könet; var det icke underligt, att detta släkte förhåfde sig, att alla tällade om den lyckan att intagas i den stora privilegierade corpsen. Denna slöt sig skrämmässigt inom sig sjelf; dess upfostran riktades endast åt ett mål, och medborgerliga kunskaper ansågos ej blott öfverflödiga, utan ock med förakt. Och hvarföre skulle man sätta något värde på dem? Man kunde vara dem förutan och ändock stiga till alla värdigheten. Tjensteår och alla befodrings-lagarnas föreskrifter, som iakttogos för andra människor, öfversågos då en fäderneslandets försvarare skulle hjälpas till en indräktig tjänst i annan väg.

Deraf denna spänning, deraf detta ömsesidiga hat och förakt. Militären kände icke hvad folket led. Hans enda klagopunkt var soldens nteblifvande; hans fä-

dernesland var Furstens gunst. Man förstår lätt, att här talas om de länder, der arméen var värfvad; och i de mäktigaste stater var den så. Men tack vare Napoleons kolossala härar och krig. Han för- anledde det allmänna införandet af national-beväringen; och ifrån den stunden var soldaten icke mer främmande för medborgaren; tvertom, hvar soldat var medborgare, och hvar medborgare soldat. Efter den stunden begynte härarne att förstå folkets behof och önsknningar; och att de lärt verksamt uttrycka dem, det hafva vi i år sett ögonskenligare än någonsin. Knektväldet och allt derpå grundadt våld har uphört. — Dertföre hafva också Ultras, som förr ansågo arméerna för sin skyddsmur, nu lärt sig declamera mot knektvälde. Och ännu häftigare skola de declamera, då hela Europa fått smaka frukterna af den lyckliga upfinningen.

Statsbrott Ingen bör af derivationen låta förleda sig att tro, det ordet betydde brott emot staten, t. ex. att hafva bestulit staten, illa förvaltadt statens embeten o. s. v. Ingalunda: det betydde brott emot regeringen, eller ofta blott regeringens mistankar. Då folket gifvit sig ett regerings-sätt och en regent, så är ett försök till deras störtande ett brott mot hela folket, och alldeles icke, såsom man inbillat sig, blott mot dem. I intet mål bör målsäganden hållas i okunnighet om ransakningens gång. Således, om offentlighet är stadgad i andra mål, bör den, med ännu större skäl och i ännu högre grad, finnas i dylika mål, der hela folket är målsägande. Alldeles tvärtom har man dock gjort. Om blott en narr blifvit angifven eller, för att vinna ett sken af vikt, angifvit sig sjelf för statsbrott, så stängde man fönster och spjäll, frågade, ransakade, ängslades, spionerade, bröt bref och slutligen födde nar-

ren väl, släppte honom &c., med vilkor att han aldrig skulle komma tillbaka. Med ett ord, man hindrade rättvisans gång, förnedrade sig sjelf och gjorde sig löjlig genom sin fruktan, i stället för att visa sig — och således blifva — trygg mot småsaker. En spetsbof, som varit ledsen vid lifvet eller ingen ting haft att lefva af, kunde genom ett narrspel prätta svettdroparna ur pannan på en regering, som icke behöft mer än att låta lagskipningen på vanlig väg näpsa hans tilltagsenhet. Många regeringar äro tryggare, än de tro sig sjelfva; den gamla politiska surdegen endast skrämmer dem ifrån att våga försöka sina grundvalar och inför hela världen visa, hvarpå de bygga sin trygghet. Tiden är verkligen förbi för den ängsligt hemlighetsfulla politiken. Den som nu tror sig säker genom mörkret, han bedrager sig. Det enda som icke sviker, är den öppna redligheten och folkets förtroende. O att alla regeringar blott vågat vara så lyckliga, som de kunnat! att de sagt åt folket: sen här våra minsta handlingar! sen, hur vi i allt bemödat oss att göra det bästa! vår säkerhet bygga vi på Er. — Och den, som bygger på ett helt folks kärlek och förtroende, den bygger icke på lösan sand. *Ett helt folk* har aldrig blifvit besegradt.

Folket. Akta Er för den rå massan, som icke kan styra sig sjelf, och som kan styras af andra endast med jernspira. Alla dess tankar och böjelser äro till ondt. Första tillfälle att skada, första anderum hon får, första skynt Ni lemna henne till frihet att handla efter behag; bryter hon ut i extravagancer. Lemnad det ringaste på egen hand, blir hon fullkomligt yr i hufvudet; Guds och människors lagar förmå icke att hålla henne inom skrankor, längre än bajonetter och brickor injaga fruktan.

Så prediken J, korttänkte och fege va-

relser; som lika litet känna människan och hennes bestämelse. I hafven gjort folket till hvad det är, till pöbel. Med hälften af de summor, som åtgå till Er police, Edra wakter och Edra handklåfvar, hade det kunnat blifva bragt derhän, att intedera af dessa medel behöfts. Men sådant hade kostat mer än penningar; det hade kostat förstånd och hjerta. Våldet är lättare att tillgripa; den dummaste, den makligaste kan använda det och uträtta underverk, blott de fysiska krafterna förslå. En graftystnad, en hemsk lydriad kan dermed åstadkommas — och mer behöfven J icke, för att skryta med Er konst att styra menniskor. Om ordet *Styrelse* är vördadt eller förbannadt, det gör Er ingen ting; om menniskorna nalkas Er med glad tillförsigt att få rättvisa (det enda samhället behöfver), eller om de med rysning smyga förbi Er boning, lika glada att slippa komma dit i egenskap af klagande, som af anklagade, sådant störer icke Er maklighet. Så snart tre menniskor äro tillsamman på en ovanllg tid, misstänken i genast stämplingar mot Er och Er magt. Nöjen, det fria lustiga folklifvet hatten J; ty Er misstänksamhet anar ondt, så snart menniskor äro tillsamman. Heldst skullen J önske att kunna draga en mur omkring hvarje individu; ty skingrade upgöra menniskorna inga planer, och den ensamme handterar man hur man behagar. Samlas en mängd, utan att J kunnen hindra det; så förgiften J åtminstone deras glädje med påskrufvade stela bajonetter eller kringmygande dolda brickor; lären hvar och en att i sin granne misstänka en spion. Annars kan ju ingen ansvara för den oroliga massan(!!?) — Och J hafven rätt; all magt, all auctoritet har det lyckats Er att göra förhatad. Samhällslifvet är så förgiftadt, att menniskorna, då de träffas, snart icke hafva något annat att tala om, än Edra

gräsligheter och intrånget i sina oskyldigaste gerningar. Stränghet och förmynderskap ökar allt jemnt nödvändigheten af stränghet och förmynderskap. Snart växer denna nödvändighet till en så enorm massa, att J måsten lemna allt handlost och förbanna förderfvet — som J sjelfve frambragt.

”Vi sträfva efter det förbudna,” lyder ordspråket. Detta är sannt för hvar och en, som icke sett eller tänkt sig människorna annorlunda, än J gjort dem. Hos den oförderfvade människan deremot ligger en sådan skatt af känsla för rätt, att pluraliteten åtminstone sträfvar emot det, som rätteligen bör förbjudas. Förtroendet gör oftast människan värd förtroende. Hvem är så stor usling, att han icke känner sig smickrad af den tanken: man tilltror mig beskedlighet och förstånd? Man har ju bland det lifligaste folk och i de stormigaste epoker, sednare tiders häfder känna, sett alla bajonetter vara otillräckliga att hålla massan på afstånd, men ett upspändt snöre, med de orden: Medborgare, gå icke öfver! hålla platsen alldeles fri. Men vi här i Sverige behöfva icke gå så långt efter exempel. Vår Konung, omkring hvilken allt andas humanitet, har ju vid sitt vackra Rosendal icke låtit upsätta förbud mot åverkan med andra ord än: ”Almänheten anmodas vänligen;” och hvar såg man det strängaste placat frambringa en fullkomligare verkan? Allt är för vandraren en helgedom, icke derföre att han fruktar straff, utan derföre att han älskar den sanna populariteten och aldrig skulle förlåta sig att hafva bedragit den, som vågade tro på människors känsla af rätt och anständighet.

Nej, så länge magten icke nöjer sig med att blott upptäcka och beifra brottet, utan blandar sig i alla folkets handlingar, vare sig huru oskyldiga som hälst; så länge blifver frivillig lydnad mot lagen och mag-

ten en omöjlighet. Behandlar jag människan så att hon ser mig vara öfvertygad, att det bästa policesystem vore, att binda henne om natten och valla henne om dagen; så gör jag detta nödvändigt. Förbittrar jag, genom ett beständigt användande af magt, förbjuder jag hennes nöjen och andra handlingar, deri naturen lärt henne att hon bör vara fri som fågeln under himmeln; så blifva dessa nöjen, dessa handlingar slutligen brott. Den jag behandlar som skadedjur, tror sig slutligen vara det och kan icke begripa, hvarföre han icke skulle göra ett skadedjurs gerningar. Med alla fria constitutioner i verlden, med de bästa lagar och ärligaste embetsmän, blifver folket ändå alltid ett elakt och olyckligt pack, så länge det icke förädlas genom förtroende till och aktning för sig sjelft.

Police. När gumman Justitia vandrade här på jorden och var blind, legde hon sig ur den lägsta hopen en axelbred ledsagare, som länge förde henne omkring, verkställde hennes befallningar och sprang ärenden. Men här hände, hvad man ofta ser i verlden. Likasom en viss stor läkares dräng, hvilken, under en lång tjenstetid, dagligen sett sin herre practisera, bredt plåster, skrapat linskaf, sytt bandager o. s. v., slutligen begynte practisera sjelf; så fick äfven Justitias dräng lust att försöka sin lycka på egen hand, slog up egen boutique och blef förnäm. För syn skull och för att stärka förtroendet, fann han sig dock föranlåten att ännu bära namn af hennes dräng; men han tog så väldet från gumman, att nästan intet enda mål kom för hennes öron, fört än han i förmaket undersökt det på sitt vis. Brottmål i synnerhet älskade han; ty civila tvister äro i allmänhet något benigare att utreda; men för att komma tillväga med en anklagad, är det ofta nog att använda andra krafter än förståndets. — Imedlertid

fick ex-drängen stort inflytande och stort anseende. Man märkte detta i synnerhet, då gumman var krasslig.

Så upstod Police. Den har gripit omkring sig i hela Europa, så väl i constitutionella som despotiska stater. Öfverallt har den stört rättvisans vanliga gång, öfverallt inträngt i alla förhållanden och förbittrat dem, öfverallt misshandlat och förderfvat det fattigare folket, injagat fasa och hat för magten, skadat folkets karakter genom spioneri. I stället för blott rättvisans tjänare, har han blifvit en utväxt på dess ädla stam.

Polisen har delat sig i den högre och lägre polisen. Den högre är det egentliga fina spioneriet och har till föremål främmande magter och deras Ministrar, jemte alla sådana, hvilkas inflytande man fruktar. Dess sak är att verka utan éclat, och man har, under de mest utbildade spioneri-systemer, t. ex. Napoleons, sett den utan éclat föranstalta, det människor plötsligt försvunnit, utan att någonsin mer komma i dagen. — Den lägre polisen är krögerskors, matrosers, nymfers och andra dylikas förmyndare. Man har påstått, att den är aldeles nödvändig i stora städer. Imedlertid hafva exempel på motsatsen gifvits. Så NB. till förstående, att rättvisans tjänare visserligen måste vara talrikare och vaknare bland en stor samling af människor, olika till näringsfång, seder och språk; men att police, i den mening den vanligen tages, icke är nödvändig, ty det orätta och skadliga kan aldrig vara nödvändigt efter naturens ordning. Arbiträra straff, tortur, och mera sådant, kan icke vara bestämdt för människan. Och äfven om städernas pöbel hunnit blifva så vild, att den måste styras med jernspira — hvilket likväl icke är bevist — så hvile åtminstone förbannelse öfver den,

som förderfvar det tarfliga, ärliga landtfolket med godtyckligt våld och torture!

(Forts. c. a. g.)

Småsaker.

(Forts. från N:o 69).

Fråga till Anmärkaren.

Om en dom, gifven af hvilken laglig Domstol som helst, vunnit laga kraft, tror man väl, att den ändras derigenom att, efter anställdt åtal emot Domstolens ledamöter, desse dömas till ansvar för det de gifvit domen, och densamma förklaras hafva varit så lagstridig och för en part så förderflig, som möjligt? och om så icke är, hvad skäl kan då Anmärkaren hafva, att tro endast Konungens domar vara underkastade ändring, i händelse Domstolens ledamöter anklagas och fällas till ansvar för hvad de dömt?

I fall vi åter filosofera blott öfver frågan, huru det borde vara; skulle då Anmärkaren önska, att en Konungens dom — eller en laga kraftvunnen dom — aldrig medförde någon säkerhet förr, än man visste, om icke åtal mot Domstolarnes ledamöter komme att anställas för denna dom — hvilket man aldrig kan veta, så länge ledamöterna lefva? Och vore det godt, om våra tilldömda rättigheter berodde af en Öfverdomstol, hvars anlåtande icke beror af oss sjelfva?

Hamburgska tidningen *Liste der Börsenhalle* har för d. 19 i sistl. månad en från Stockholm daterad artikel, som, i anseende till den korta tiden mellan den och en föregående, hvarpå den har afseende, synes hafva på extra väg och knappast från

Stockholm, kommit nämnde tidnings redaction tillhanda. Artikeln lyder så: "Efter hvad vi erfara, är Löfquist en ganska dålig varelse och har i Frankrike rymt från galererna, så att *Courierens* förmodan, att Hans Maj:t varit berättigad att ej betrakta honom såsom Svensk, är riktig." Den Hamburgska tidningen hänvisar härvid på en sin föregående numer, där en ur Stockholms *Courier* hämtad underrättelse förekommer om f. d. Landtmätaren Löfquists deportation till St. Barthelemy; och Stockholms *Courier* anser sig därför föranlåten anmärka, att han alldeles icke förmodat det minsta angående Kongl. Maj:ts rätt att icke betrakta Löfquist som svensk, utan endast sagt, att enda förklaringen vore den, att han ej varit svensk. Aldraminst har Stockholms *Courier* gjort den falska slutsatsen, som förekommer i Liste der Börsenhalle. Stockholms *Courier* tror nämligen, att ingens egenskap af utlänning beror på sättet, hur han uppfört sig i främmande land eller kommit derifrån. Om Löfquist t. ex. varit väl eller illa känd i Frankrike, sådant hvarken ökar eller minskar Svenska regeringens rätt att betrakta honom som icke svensk. — Detta har Red. velat förklara, på det en tanke, som Red. icke hyst, icke må skrivas på dess räkning af någon, som vore obekant med artikeln i Stockholms *Courier* och hade fått hela sin kunskap om saken ur nämnde Tyska tidning, hvilken kunde synas hafva hämtat sina upgifter ur Red:s blad.

(Forts. c. a. g.)

UTLÄNDSKA NYHETER.

England. D. 17 Aug. ankom Lord Cantzleren i Öfverhuset kl. 8 och 40 min.; och Lorderne samlades. En mängd oppositionsmän från underhuset satte sig vid thronen; Rikets högsta

domare omkring Cantzleren. Kl. 11 förkunnade hurrarop, att Drottningen nalkades. Lorderne upstego; Drottningen hälsade dem och satte sig, der underhusets ledamöter pläga sitta. — Lord Erskine framgaf staden Londons protest, och Hert af Leinster en petition af valmännen i Middlesex, emot den påbegynta proceduren. Lord Caernarvon talte med eftertryck mot billen och väckte Drottningens största upmärksamhet. Grefve Grey förklarade sin föresats (hvarmed han hoppades, alla Lorderne skulle förena sig) att, i fall man icke nedlade målet, gå juridiskt till väga. Han föreslog följande fråga till Domarne: "om nästa thronarivningens gemål utom Riket kränkes af en utlänning och samtycker dertill, är hon, efter en riktig förklaring af Statuten af Edvard III:s 25:te regerings-år, skyldig till högförräderi?" Förslaget antogs; Domarne afträdde, återkommo efter 20 minuter, och besvarade frågan med Nej. — Derpå fingo Advocaterna å båda sidor tillåtelse att tala, sedan Lord Cantzleren underrättat Drottningens, att de ägde välja, om de ville tala nu eller någon annan gång mot billens grunder; men gjorde det nu, så stodo det dem framdeles icke öppet. Brougham valde det förra och talade öfver två timmar. Lord Cantzleren förkunnade, att, som blott två ombud skulle höras, ägde den andre att nu tala. Denman utbad sig uppskof, och huset ajournerade sig kl. 1/5. Hela dagen stördes lugnet icke. Den omätliga skaran, som följde Drottningen från och till sessionen, nöjde sig med att hurra för henne och häftigt skrika mot Hert af Wellington.

D. 18 var folkmassan mindre. Kl. 110 kommo Drottningens Kammarherrar och emottogos med bifallsrop. Straxt derefter kom Alderman Wood i sin chaise. Något öfver kl. 10 kom Drottningen, men reste kort derpå tillbaka. Då vakterna skyltrade för henne, behagade det folket ogement. I Charing Cross var uthängd en mycket stor inscription: "Konungen och Drottningen; lag och rätt för våra hustrur och döttrar; inga falska vittnen, conspiranter eller legda spioner." Man lyckades att hindra folket från sin föresats att draga vagnarna. Vid återfarten kl. 5 åtföljdes Drottningen äfven af Hertigarne af York och Wellington till häst. Åt den förra ropades: *Lefve Fredrik! lefve Drottningen!* Wellington hälsades med: "*Lefve Drottningen och armbén,*" och svarade: *Yes, Yes.*

Under sjelfva sessionen var samlingen af äbörare och underhus-ledamöter vida mindre än dagen förut, Grefve Derby framlade en petition af

3 i 4000 ansedda invånare i Liverpool mot bilen. Hert. af Leinster gaf fram en petition i samma ämne af en enda man; petitionen mottogs icke. Derpå fingo Drottningens ombud företräde; och Denman höll ett långt och med skarpa satiriska drag uppfyllt tal, deri han ville bevisa, att bilen kunde anses såsom först nu ingifven, och det blott af den Lorden, som framlagt honom, emedan utskotts-betänkandet icke innehöll, att han skulle framläggas för huset. Den kunde icke anses såsom Bill of Indictment, då han börjar på Jesuitiskt sätt med en utsaga, som synes härledd från ett upbrusande moraliskt nit, hvilket man hoppats understödja med de i Italien så lätt verkställda bestickningar och nedriga anslag. Nu inträdde Drottningen, beslöjad såsom gårdagen, åtföljd af Lady Hamilton, och hälsade Lorderne, som rest sig. En djup tystnad herskade och äfven från folket hördes ingen ting. Denman fortfor, protesterade i Drottningens namn, och bad Hennes Maj:t om förlåtelse, att han under sitt tal måst äfven hypothetiskt antaga Hennes brottslighet, då han aldrig kunde tro, att den kunde bevisas, och han sjelf, ehvad som ock genom köpt mened eller låga ränkor måtte genomdrivas, aldrig skulle kunna visa någon annan, som usurperade Hennes ställe, den vördnad, hvartill gudomlig och mänsklig lag berättigade endast Henne. — Attorney General och Solicitor-General besvarade hans argumenter, under det Drottningen var borta. Brougham duplicerade, och då han begynte intog Drottningen åter sin plats. Derefter annonserade Lord King, att han följande dagen skulle göra en motion, att förkasta billen, såsom icke nödvändig hvarken för statens välfärd eller allmänna lugnet. Grefve Liverpool ansåg bättre, att motionen gjordes genast och debatten deröfver uppsköts till följande dagen. Detta skedde, och huset ajournerade sig till d. 19 kl. 10 f. m.

D. 16 ingaf Marq. Lansdowne en petition af nästan alla trädhandlare i Riket om fri införsel af trädvaror från alla länder. — Lord Holland förklarade sig vilja passa på det första lägliga tillfälle, för att, i anledning af Ryska höfvets circulerande not, fråga, om Ministären vore ense med de däri upställda grundsatser, hvilka hotade Europa med ett ändelöst krig. Grefve Liverpool erbjöd sig att gifva ett tillfredsställande svar; i Englands förhållanden till Spanien funnes ingen ting, som kunde föranleda fiendtligheter.

Då en man i dessa dagar besåg de praktiga vapnar, dem Drottningen låter göra sig, och hans ögon föllo på det Kungliga vapnet med namnchif-

fern C. R., sade han: Jo, jo; det duger! Carolina Rex!! — Man har anmärkt, att äfven Anna Boleyn, inuan hon dömdes, skref ur fängelset d. 6 Maji 1563 till sin gemål, Henric VIII, och bad om ordentlig rättegång (fair trial), i stället för den mot henne påbegynta procedure i Parlamentet.

Neapel. Lugnets återställande i Palermo bekräftar sig. I de öfriga delar af Sicilien har det icke varit stördt. De deputerade från Palermo, bestående af två Adelsmän, två prester och två borgare, kommo d. 31 Julii på Neapels redd; men man visste icke, om de skulle få komma genast i land, eller om depecherna först skulle affordras dem. Messina har verkligen blifvit utsedt till residence för den nya Ståthållaren (Luogotenente generale), hvartill Furst Scaletta blifvit nämnd. Gen. Lieut. Fl. Pepe, bror till Öfvergeneralen Guglielmo Pepe, är afsänd till Palermo, för att undersöka tillståndet och vidtaga nödiga mått och steg. Krigsskepp med trupper hafva gått till Messina. Catania, Siciliens tredje stad, har visat en utmärkt tillgifvenhet för thronen.

Regeringen i Neapel sysselsätter sig för närvarande hufvudsakligen med valen och anstalter till Parlamentet för 1820 och 1821, som öppnas den 1 October. De af Spanska constitutionen föreskrifna mellanskåf mellan valen af olika grader förkortas för tidens knapphet. Sockne-sammanträdena skulle ske d. 20 Aug., districts- d. 27 Aug. och provincial-sammanträdena d. 3 dennes. För denna gång kommer en specialdeputerad att nämnas och föra ordet vid valgiuntan. Han utser en prest och en husfader, hvilka sedan utnänna fyra andra medborgare, för att bilda den förberedande giuntan. Denna giunta vakar öfver lagens verkställighet i allt hvad valen angår. Provincerne nämna deputerade, i följande förhållande: Neapel 9 Dep. och 3 Suppleanter; Terra di Lavoro 8 Dep. 3 Sup.; Principato citeriore 6 Dep. 2 Sup.; Principato Ulteriore 5 Dep. 2 Sup.; Basilicata 6 Dep. 2 Sup.; Capitanata 4 Dep. 1 Sup.; Bari 5 Dep. 2 Sup.; Terra d'Otranto 4 Dep. 2 Sup.; Calabria citeriore 3 Dep. 2 Sup.; Andra Calabria Ulteriore 4 Dep. 1 Sup.; Första Calabria ult. 3 Dep. 1 Sup.; Molise 4 Dep. 1 Sup.; Abruzzo Citeriore 4 Dep. 1 Sup.; Andra Abruzzo Ulteriore 4 Dep. 1 Sup.; Första D:o 3 Dep. 1 Sup.; Palermo 6 Dep. 2 Sup.; Messina 4 Dep. 1 Sup.; Catania 4 Dep. 1 Sup.; Girgenti 3 Dep. 1 Sup.; Siracusa 3 Dep. 1 Sup.; Trapani 2 Dep. 1 Sup.; Calatanissetta 2 Dep. 1 Sup.; tillsammans 98 Dep. och 32 Suppl. Hela rikets folk-mängd stiger till 6,734,234, hvaraf 5,052,361 för Neapel och 1,681,873 för Sicilien.